

1.6.2019
Pohjoismaiden neuvosto
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
Tanska

Vastaus Pohjoismaiden neuvoston Pohjoismaiden hallituksille esittämään kirjalliseen kysymykseen (E 2/2019) mahdollisuuksista torjua tehokkaasti työmarkkinarikollisuutta

Pohjoismaiden neuvoston jäsenen Christian Juhlin (EL) Pohjoismaiden hallituksille esittämä kirjallinen kysymys (E 2/2019) kuuluu seuraavasti:

- 1) Pohjoismaiden hallituksia pyydetään kertomaan, mitkä tahot pääsevät tarkastelemaan yritystietoja, esimerkiksi rekistereitä, tietokantoja, raportteja ym. seuraavilta aloilta: 1) henkilö- ja yritysverotus, 2) yrityksen ajantasaiset omistussuhteet, 3) yrityksen kirjanpito, 4) konkurssit ja konkurssihistoria henkilötietoineen ja ilman niitä, 5) ALV- ja muut maksut sekä 6) julkinen velka.
- 2) Lisäksi hallituksia pyydetään selvittämään, mitkä rekisterit ovat avoimia kenellekin – erityisesti toivotaan tietoa seuraavien tahojen pääsystä tietoihin: 1) kansalaiset, 2) viranomaiset, 3) asianajajat, 4) perintätoimistot, 5) rahoituslaitokset, 6) luottotietopalvelutoimistot, 7) viranomaiset sekä 8) vastaajat ja velalliset.

Ruotsin vastaus kysymykseen

Julkisuus- ja salassapitolaki ja viranomaisten välinen tiedonvaihto

Ruotsin viranomaisten välinen yhteistyö perustuu salassapitovelvollisuuteen Ruotsin julkisuus- ja salassapitolain (SFS 2009:400) 8:n luvun pykälän 1 mukaisesti. Salassa pidettäviä tietoja ei siten voida luovuttaa muille viranomaisille, jos ei sovelleta salassapitovelvollisuuden kumoavaa määräystä, joka antaa tähän mahdollisuuden. Salassapitovelvollisuuden kumoavat määräykset vaihtelevat eri viranomaisten välillä, mutta lain 10:n luvun pykälissä 2 ja 27 on lueteltu kaikille viranomaisille yhteiset määräykset.

Viranomaiset voivat yksilöllisen harkinnan jälkeen, joko pyynnöstä tai ilman pyyntöä, luovuttaa tietoja toiselle viranomaiselle niin kutsutun yleislausekkeen nojalla, joka mainitaan lain 10:n luvun pykälässä 27. Jokainen viranomainen tulkitsee itse yleislausekkeen sovellettavuuden toimialansa kuuluvissa yksittäistapauksissa. Lauseketta käytetään kuitenkin vain silloin, kun tietojen luovutuksesta aiheutuvat edut ovat selkeästi tietojen suojaamisesta aiheutuneita etuja tärkeämmät. On myös aivan selvää, että viranomaisten välisessä yhteistyössä yleislausekkeeseen voi viitata vain yksittäisissä tapauksissa eikä yleisesti.

Salassapitovelvollisuus ei 10:n luvun pykälän 2 mukaan estä tiedon luovuttamista yksittäiselle henkilölle tai toiselle viranomaiselle, jos se on välttämätöntä tiedon luovuttaneen viranomaisen työskentelylle. Määräyksen tarkoituksena on siis estää se, että viranomaisen ja sen henkilöstön on salassapitosääntöjen vuoksi mahdotonta hoitaa lakisääteisiä tehtäviään.

Ratkaisevaa on siis viranomaiselle tiedon luovuttamisesta aiheutuva etu, ei sen vastaanottamisesta aiheutuva etu. Määräystä tulee soveltaa restriktiivisesti, mutta sitä on voitava käyttää esimerkiksi silloin, kun syyttäjä esitutkinnan aikana havaitsee valtiontaloudellisen selvityksen tarpeelliseksi, jotta esitutkinnassa päästään eteenpäin.

Julkisuus ja salassapitovelvollisuus verotustoiminnassa

- Verotustoimintaan liittyvät tiedot ovat yleensä salassapitovelvollisuuden alaisia.
- Päätökset ovat kuitenkin yleensä julkisia.
- Joitakin salassa pidettäviä tietoja voidaan joissakin tapauksissa antaa nimetyille viranomaisille tai muille erityisesti nimetyille toimijoille tiettyä tarkoitusta varten.
- Oikeusasioiden tai muiden asioiden osapuolilla on yleensä oikeus saada käyttöönsä asian kannalta merkittävät aineistot.
- Verotustoiminnan salassapitoa koskevista määräyksistä on tietoa muun muassa julkisuus- ja salassapitolain (2009:400) 27:nnessä luvussa.
- Tietojen luovutusta ja luovutettavien tietojen muotoa koskevia määräyksiä on muun muassa Ruotsin veroviraston (Skatteverket) verotustoiminnan piiriin kuuluvien tietojen käsittelyä koskevassa laissa (2001:181) ja asetuksessa (2001:588).

Ensisijaiset tiedonlähteet

Suuri osa Pohjoismaiden ministerineuvoston pyytämistä tiedoista on Ruotsissa julkista tietoa. Eri viranomaiset pitävät rekisteriä omilla vastuualueillaan. Ruotsissa ei ole valtion omistamaa koottua rekisteriä, jota viranomaiset, yritykset tai yksityishenkilöt voisivat käyttää.

Alla on lueteltu muutamia viranomaisia, jotka pitävät rekisteriä kysymyksessä mainituista tiedoista. Jotkut tiedoista ovat noudettavissa viranomaisten verkkopalveluista, jotkut viranomaiset luovuttavat tietoja pyynnöstä.

Välittömät ja välilliset verot sekä tietyt maksut

Tehtävät	Toimija
Luonnollisen henkilön identiteetti, kansalaisuus, asuinpaikka ja perheolosuhteet	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Juridisen henkilön identiteetti, kotipaikka, omistussuhteet sekä toiminimenkirjoittaja ja muut edustajat	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Verojen ja maksujen rekisteröinti	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Verojen ja maksujen perustana oleva aineisto	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Veroja ja maksuja koskevat päätökset	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Aineistot muun muassa kiinteistöverotusta varten	Ruotsin verovirasto Skatteverket

Yritysten omistussuhteet

Tehtävät	Toimija
Kiinteistöjen tiedot, lainhuudot jne.	Ruotsin maanmittauslaitos Lantmäteriet
Osakeyhtiöt	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Osakeyhtiön hallitus, toimitusjohtaja jne.	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Osakeyhtiön tilintarkastajat	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Osakeyhtiötietojen tapahtumatiedot	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Kauppa- ja kommandiittiyhtiöt; toiminimi, osoite jne.	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket ja tilastollinen keskuslaitos Statistiska Centralbyrån
Kauppa- ja kommandiittiyhtiöt; uudet ja rekisteristä poistetut, toiminimenkirjoittajat, osakkaat, prokuristit, rinnakkais- ja sivutoiminimet	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Juridinen henkilö / yksityinen elinkeinonharjoittaja; nimet ja osoitteet	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Yrityskiinnitykset	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Liiketoimintakiellot, käräjäoikeus	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Avioehto	Ruotsin verovirasto Skatteverket
Ammattiliikennöintilupa	Ruotsin kuljetushallitus Transportstyrelsen

Yritysten tilinpito

Tehtävät	Toimija
Osakeyhtiöiden vuosikertomukset	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket
Konsernien vuosikertomukset	Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket

Konkurssit ja konkurssihistoria henkilötiedoilla ja ilman

Tehtävät	Toimija
Konkurssivelkojat (etuoikeudettomat konkurssisaatavat)	Konkurssitoimitsija/valvontaviranomainen
Konkurssit ja konkurssitoimitsijat	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten (valvontaviranomainen), käräjäoikeudet ja Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket / Posti ja kotimaan sanomalehdet
Muistutukset; konkurssihakemukset	Käräjäoikeus
Henkilökohtainen edunvalvoja	Käräjäoikeus, Ruotsin yhtiövirasto Bolagsverket / Posti ja kotimaan sanomalehdet

Julkiset velat

Tehtävät	Toimija
Jäännösverot ja maksut	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten luovuttaa tietoja yrityksille, joilla on lupa harjoittaa luottotietotoimintaa.
Muistutukset, yksipuoliset tuomiot	Käräjäoikeus
Maksumääräykset	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten luovuttaa tietoja yrityksille, joilla on lupa harjoittaa luottotietotoimintaa.
Ulosottoyritykset	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten luovuttaa tietoja yrityksille, joilla on lupa harjoittaa luottotietotoimintaa.
Velkasaldo	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten
Velkasaneeraus	Kruununvoudin virasto Kronofogdemyndigheten
Ympäristösanktiomaksu	Kamarikollegio Kammarkollegiet
Tulliluotot	Ruotsin tullivirasto Tullverket

Suomen vastaus kysymykseen

Työelämän alueella Suomen työsuojeluviranomaisilla on valvontatehtävässään oikeus saada työnantajalta kaikki oleelliset tiedot työpaikan työolosuhteista ja työntekijöiden työehdoista. Työsuojeluviranomaisella on myös oikeus saada muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä valvontatehtävien suorittamiseksi salassapitovelvollisuudesta huolimatta. Työsuojeluviranomaisella on harmaan talouden torjumisessa myös oikeus saada verohallinnon harmaan talouden selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvitys, joka sisältää tietoja siitä, miten yritykset hoitavat yhteiskunnalliset velvollisuutensa.

Laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) säädetään, että työ- ja elinkeinotoimistoilla, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksilla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia tai luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta muilta valtion ja kuntien viranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta, Eläketurvakeskukselta, Työllisyysrahastolta, julkisilta työvoima- ja yrityspalveluja tarjoavilta toimijoilta ja työkokeilujen järjestäjiltä tietoja, jotka ovat välttämättömiä julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämiseksi.

Työ- ja elinkeinotoimisto ylläpitää asiakastietojärjestelmää julkisen työvoima- ja yrityspalvelun järjestämistä varten. Tietojärjestelmä sisältää yksittäisiä asiakkaita sisältävän rekisterin, työnantajarekisterin ja palveluntuottajarekisterin. Lailla yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä (293/2017) pyritään edistämään julkishallinnon asiakastietojen yhteiskäyttöä sekä parantamaan julkisesti rahoitettuja yrityspalveluja ja tehostamaan niiden yhteensovittamista ja valvontaa. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä on työ- ja elinkeinoministeriön tietojärjestelmä, johon yrityspalveluja tarjoavat viranomaiset, valtion erityisrahoitusyhtiö, Business Finland Oy sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa mainitut välittävät toimielimet tallettavat asiakastietoja yhteistä käyttöä varten. Lisäksi muut viranomaiset voivat tallettaa julkisia asiakastietoja asiakastietojärjestelmään ja käsitellä niitä.

Asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa yrityksiin liittyviä julkisia tietoja. Lisäksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa

- 1) tiedot yrityksen saamista yrityspalveluista
- 2) tiedot yrityksen vireillä olevista lupa-asioista sekä myönnettyistä luvista
- 3) tiedot siitä, onko yritys tai onko yritys aiemmin ollut valtion erityisrahoitusyhtiön asiakkaana
- 4) arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan
- 5) yrityksestä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin sekä ulosottorekisteriin talletetut tiedot
- 6) tiedot yrityksen liiketoiminnan kehittämistä koskevista suunnitelmista
- 7) sellaiset yritystä koskevat muut kuin 1–6 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat tarpeen päätettäessä tuen tai rahoituksen myöntämisestä ja maksamisesta yritykselle ja niiden käytön valvonnassa sekä yrityspalvelujen toteuttamiseksi.

Lisäksi asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa

- 1) tunnistetiedot yrityksen vastuuhenkilöistä
- 2) tunnistetiedot henkilöistä, jotka yritys on nimennyt yhteyshenkilöikseen tässä laissa tarkoitettuja yrityspalveluja varten, lukuun ottamatta henkilötunnusta
- 3) yrityksen vastuuhenkilöistä luottotietorekisteriin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin, ulosottorekisteriin sekä liiketoimintakieltorekisteriin talletetut tiedot
- 4) tiedot luonnollisen henkilön saamasta yritystoiminnan aloittamiseen liittyvästä neuvonnasta tai muusta palvelusta sekä tunnistetiedot luonnollisesta henkilöstä, jolle palvelua on annettu.

Tunnistetietoja ovat nimi, henkilötunnus, äidinkieli, kansalaisuus, kotimaa, kotipaikka, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.

Palkkaturvalain (866/1998) tarkoituksena on turvata työntekijän työsuhteesta johtuvien saatavien maksaminen työnantajan maksukyvyttömyyden varalta. Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa lain toimeenpanoa sekä vastaa palkkaturvajärjestelmän kehittämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen palkkaturva-asiassa sekä huolehtii muista lain täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä.

Työnantaja on velvollinen antamaan lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jolla on oikeus tarkistaa tiedot työnantajan kirjanpidosta. Poliisiviranomainen on velvollinen antamaan tarpeellista virka-apua tietojen hankkimiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada maksutta salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkelaitoksilta, työttömyyskassoilta ja työ- ja elinkeinotoimistoilta lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot. Tiedot on oikeus saada myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus hankkia palkkaturva-asian käsittelyä varten tarpeellisia tietoja myös muun Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asioita hoitavalta viranomaiselta tai yhteisöltä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia tai luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion palkkaturva-asiaa hoitavalle viranomaiselle tai yhteisölle siellä vireillä olevan palkkaturva-asian käsittelyä varten välttämättömiä tietoja.

Norjan vastaus kysymykseen

Norjan hallitus laati vuonna 2015 työmarkkinarikollisuuden vastaisen strategian. Strategiaa on sen jälkeen tarkistettu ja päivitetty moneen otteeseen, viimeksi helmikuussa 2019. Strategian painopistealueet ja toimenpiteet on muotoiltu yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.

Hallituksen strategian monilla osa-alueilla mainitaan työntekijöiden ja yritysten tietoja sisältävät hyvät rekisterijärjestelmät. Keskeisenä tavoitteena on tehostaa julkista viranomaisyhteistyötä. Tähän sisältyy muun muassa julkisten rekisterien sisältämien tietojen laadunvarmistus ja mahdollisuus jakaa tietoa eri viranomaiselinten kesken.

Strategian toinen keskeinen aihe ovat julkiset hankinnat. Parhaillaan perustettavan eBevis-palvelun tarkoituksena on antaa julkisille toimeksiantajille mahdollisuus käyttää reaaliajassa julkisissa rekistereissä olevia yritystietoja, konkurssi- ja tilinpäätöstietoja sekä verotukseen ja arvonlisäveroon liittyviä tietoja. Tämä parantaisi mahdollisuuksia valvoa sitä, että julkisten toimeksiantajien toimittajat noudattavat määräyksiä.

Parhaillaan arvioidaan sitä, miten palvelu saataisiin myös julkisten valvontaviranomaisten saataville, sekä sitä, olisiko syytä tuoda se myös yksityisten kuluttajien ulottuville, jotka siten pystyisivät helpommin löytämään varteenotettavia toimittajia.

Kysymyksessä mainittuun yritystietojen konkreettiseen rekisteröintiin voimme vastata aihealueittain seuraavasti:

1. Henkilö- ja yritysverotus

Kansalaisten verotiedot ovat julkisesti saatavilla. Ne sisältävät tiedot verotettavasta tulosta ja siitä peritystä verosta, ja tiedot ovat kaikkien saatavilla. Tietojen hakija voidaan jäljittää. Norjan verovirasto Skatteetaten käyttää EVRYn palveluja tietojen jakamiseen isoille käyttäjäryhmille, kuten luottotietoyrityksille, tiedotusvälineille jne.

Verovirastolla on käytössään myös palvelu (suostumukseen perustuva lainahakemus), jossa verovelvolliset voivat antaa suostumuksen siihen, että pankit ja rahoituslaitokset noutavat tietoja henkilön verotuspäätöksestä ja sen perustana olevasta aineistosta sekä viimeisimpien kuukausien palkkatiedoista.

2. Yritysten todelliset omistussuhteet

Norjassa on laadittu uusi tosiasiallisten edunsaajien rekisteriä koskeva laki, mutta se ei vielä toistaiseksi ole astunut voimaan. On ehdotettu, että kyseinen rekisteri perustettaisiin Brønnøysundin rekisterikeskukseen. Rekisterin valmistuttua sen tiedot ovat julkisesti saatavilla, myös asianomaisille valvontaviranomaisille.

3. Yritysten tilinpäätöstiedot

Kaikki yritykset, joilla on velvollisuus ilmoittaa tilinpäätöstietonsa, lähettävät viranomaisille tilinpäätöksen liitteineen, vuosikertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Tiedot kootaan Brønnøysundin rekisterikeskuksen tilinpäätösrekisteriin. Yritysten on lähetettävä tietonsa joka vuosi kuukauden kuluessa vuosikokouksesta tai vastaavan toimielimen kokouksesta.

Rekisteriin lähetetyt tilinpäätöstiedot julkaistaan rekisteröinnin jälkeen, ja ne ovat saatavilla kymmenen vuoden ajan. Osa rekisterikeskuksen tiedoista on julkisesti saatavilla kaupallisissa verkkosivustoissa kuten purehjelp.no ja proff.no.

4. Konkurssit ja konkurssihistoria

Brønnøysundin rekisterikeskuksen ylläpitämä konkurssirekisteri sisältää konkurssiin liittyviä tietoja, muun muassa velkojien tiedot. Jos velkoja on yritys, ilmoitetaan myös sen johtohenkilöt, omistajat ja hallituksen jäsenet. Lisäksi rekisterissä on tietoa konkurssipesän hoitajasta, omaisuudesta ja veloista sekä siitä, onko konkurssipesän hoitajan selvitys lähetetty syyttävöviranomaiselle ja onko asetettu konkurssikaranteeni.

Jotkut konkurssirekisterin tiedoista ovat kaikkien saatavilla, muun muassa tiedot konkurssin tehneistä henkilöistä, yrityksistä, säätiöistä ja muista toimijoista. Muita tietoja voidaan luovuttaa vain tuomioistuimelle, poliisi- ja syyttävöviranomaiselle, konkurssipesän hoitajalle, Norjan

rahoitusvalvontaviranomaiselle, veroista ja maksuista vastaavalle viranomaiselle sekä sille, jota tiedot koskevat.

5. Arvonlisävero ja muut maksut

Vero- ja arvonlisäverovelvollinen voi noutaa verotodistuksensa itse tai antaa verovirastolle valtakirjan luovuttaa kyseiset tiedot yrityksille, vertaa julkisia hankintoja koskevat säännöt.

Norjassa on kaksi erilaista verotodistusta:

- 1) Tavallinen verotodistus sisältää tietoja verojen ja maksujen määrästä (tulovero, arvonlisävero ja työnantajamaksu).
- 2) Laajennettu verotodistus sisältää valtakirjalla luovutettavia tietoja, joita ovat tarkemmat arvonlisäverotiedot, erääntyneet maksamattomat verot ja maksut sekä ulkomaisille yrityksille raportoidut toimeksiannot suhteessa verohallintolain pykäläin 6 ja 7.

6. Velat julkisille viranomaisille

Norjassa ei ole rekisteriä tai koottua tietoa yritysten veloista julkisille viranomaisille.

Verovirastolla on vastuu erilaisista reskontrista, joista ilmenee suurin osa julkisista veloista. Tiedot eivät ole julkisia, mutta ne ilmoitetaan velkana verovelvollisen veroilmoituksessa.

Äskettäin voimaan astunut velkatietoja koskeva laki avaa yksityisille toimijoille mahdollisuuden perustaa luottotietoyrityksiä. Tämä koskee yksityishenkilöiden kulutusluottoja eikä kata tietoja henkilöiden veloista julkisille viranomaisille, opintovelkoja, asunto- tai autolainoja.

Islannin vastaus kysymykseen

Islannin sosiaali- ja lapsiministeriön asettama työryhmä on laatinut raportin sosiaalisesta polkumyynnistä ja työmarkkinarikollisuudesta.

Ryhmässä keskityttiin seuraaviin ehdotuksiin, joiden perusteella hallitus jatkaa kaikenlaisen rikollisuuden torjumista työmarkkinoilla.

1. Kaikkein tärkeintä on pystyä vähentämään konkurssirikoksia. Työn lähtökohtana on työnantajien (Samtök atvinnulífsins) ja palkansaajajärjestöjen (Alþýðusamband Íslands) yhteinen aloite sekä veroviranomaisen (Ríkisskattstjóri) ehdotus. Ehdotusten tavoitteena on muun muassa se, että yritysjohtaja voitaisiin tietyissä olosuhteissa määrätä hallituskaranteeniin rajallisen vastuun yrityksissä (liiketoimintakielto), sekä joidenkin määräysten tiukentaminen.
2. Työmarkkinaosapuolten ja hallituksen edustajista muodostetaan pysyvä viiteryhmä, joka saa tehtäväkseen muotoilla yhteisen strategian työmarkkinarikollisuuden torjumiseksi.
3. Työmarkkinoilla toimivaltaa harjoittavat viranomaiset (poliisi, veroviranomainen, työsuojeluviranomainen ja työmarkkinahallinto) solmivat muodollisen yhteistyösopimuksen työmarkkinarikollisuuden torjumisen organisoimiseksi. Yhteistyöfoorumi ja työmarkkinaosapuolet tekevät yhteistuumin työpaikkojen tilannearvioita, analyyssejä ja tarkastuksia.
4. Ennaltaehkäiseviä toimia toteutetaan vakavien ja/tai toistuvien työntekijän oikeuksien loukkausten torjumiseksi laajentamalla juridisten henkilöiden ja edustajien rikosoikeudellista vastuuta.

5. Viranomaiset saavat laillisen oikeusperusteen vähentää rikollisuutta esimerkiksi pakkotoimenpiteiden ja hallinnollisten sanktioiden avulla.
6. Julkisia hankintoja koskevaan lakiin lisättiin ketjuvastuun periaate.
7. Työmarkkinarikollisuutta ennaltaehkäistään työharjoitteluun tai vapaaehtoistyöhön liittyen sekä laaditaan selkeät säännöt sille, mikä tällaisessa työsuhteessa on sallittua.
8. Hallituksen ja työmarkkinaosapuolten lakisääteiset mahdollisuudet tiedonvaihtoon kartoitetaan säännöllisesti ja työntekijöille julkaistaan yhteisellä foorumilla ohjekirja. Lakisääteistä toimivaltaa lisätään tarvittaessa.
9. Ihmiskaupan ja pakkotyön uhreille varmistetaan riittävä tuki ja suoja. Ihmiskaupan vastaiselle työlle laaditaan ja toteutetaan toimintasuunnitelma. Ihmiskaupan määritelmää tarkistetaan ja lakiin lisätään pakkotyökielto ja rikosoikeudelliset määräykset, jotta varmistetaan toimintasuunnitelman tehokas toteutus.
10. Ulkomaalaisille työntekijöille suunnattua tiedotusta parannetaan huomattavasti esimerkiksi perustamalla neuvontatoimisto ja tehostamalla verkossa tapahtuvaa tiedotusta. Lisäksi järjestetään työnantajille suunnattu tiedotuskampanja työehdoista.

Seuraavat säännöt määrittävät, mitkä tiedot ovat eri toimijoiden saatavilla Islannissa:

Henkilö- ja yritysverotus

Veroviranomainen päättää julkisten verojen ja maksujen määrästä ja huolehtii verotarkastuksista. Yksityishenkilöiden veroilmoitukset eivät ole julkisesti saatavilla.

Viranomaiset voivat pyytää tietoja yksityishenkilöiden tuloista (A-verotus) ja yritysten maksamista veroista ja maksuista laillisia tarkoituksia ja valvontaa varten oman lakisäateisen toimivaltansa mukaisesti.

Yritysten todelliset omistussuhteet

Veroviranomainen ylläpitää yritystietokantaa, joka sisältää tietoja yksityishenkilöistä, yrityksistä ja muista yritystoimintaa harjoittavista toimijoista tai yksinyrittäjistä. Veroviranomainen luovuttaa yritystietokannan tietoja muille viranomaisille, yrityksille ja kansalaisille. Yritys tai organisaatio voi saada sähköisen kopion yritystietokannasta omaan käyttöönsä tai luovuttaakseen toiselle osapuolelle joitakin tietoja rekisteristä. Tästä on kuitenkin tehtävä erillinen sopimus veroviranomaisen kanssa.

Viranomaiset saavat tietoja yritystietokannasta tai Creditinfosta, joka on yksityinen talous- ja kaupankäyntitietoihin erikoistunut palveluyritys.

Yritysten tilinpäätöstiedot

Veroviranomainen ylläpitää yritysten tilinpäätösrekisteriä. Tilinpäätösrekisterin tarkoituksena on vastaanottaa ja tallentaa rekisteröintivelvollisten yritysten tilinpäätöstiedot ja varmistaa niiden saatavuus. Lisäksi tilinpäätösrekisterin avulla varmistetaan, että tilinpäätöstiedot ovat voimassa olevan lainsäädännön, asetusten ja kirjanpitoperiaatteiden mukaiset.

Vuositalinpäätökset ovat saatavilla veroviranomaisen toimistossa, ja pyydetessä niistä voidaan antaa maksullinen kopio. Lisäksi viranomaiset saavat tilinpäätöstietokannan käyttöönsä joko veroviranomaisen tai Creditinfon kautta.

Konkurssit ja konkurssihistoria

Veroviranomainen rekisteröi konkurssin tehneet yritykset ja päivittää tiedot tietokantaan. Yksityishenkilöt ja yritykset voivat ostaa pääsyn tietoihin niitä lisäksi hallinnoivalta Creditinfoilta.

Arvonlisävero ja muut maksut

Veroviranomainen hallinnoi arvonlisäveroasioiden valmistelua ja maksusuorituksia. Viranomaiset voivat pyytää tietoa arvonlisäveroista ja muista maksusuorituksista laillista tarkoitusta varten ja hoitaakseen lakisääteisen toimivaltansa mukaisia tehtäviä. Tiedot eivät ole kansalaisten saatavilla.

Velat julkisille viranomaisille

Veroviranomainen hallinnoi sekä yksityishenkilöiden että yritysten vero- ja maksuvelkoja. Tiedot eivät yleensä ole julkisia. Yksityishenkilöt voivat kuitenkin pyytää omia velkojaan koskevia tietoja. Viranomaiset voivat pyytää näitä tietoja laillista tarkoitusta varten ja hoitaakseen lakisääteisen toimivaltansa mukaisia tehtäviä.

Tanskan vastaus kysymykseen

Koska Tanskassa järjestettiin kansankäräjävaalit 5. kesäkuuta, Tanska ei ole voinut osallistua yhteisvastaukseen, jonka Islannin pohjoismainen yhteistyöministeri lähetti Pohjoismaiden hallitusten puolesta Christian Juhlille.